Improvement of Children Road Safety in Iran

Mohsen Ansari[1], Ali Gorji[2, 3, 4*]

[1]Police University, Tehran, Iran

[2]Shefa Neuroscience Research Center, Khatam Alanbia Hospital, Tehran, Iran

[3]Mashhad Neuroscience Department, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran

[4]Epilepsy Research Center, Department of Neurology and Neurosurgery, Westfälische Wilhelms-Universität Münster, Münster, Germany

Article Info:

Received: **23 Jan 2016** ***Accepted*****: 4 Feb 2016**

ABSTRACT

Introduction: Road traffic accidents account for approximately 186,300 children deaths annually as well as millions of injuries; including brain and spine trauma. Road accidents may lead to several disabilities and chronic disease, such as refractory epilepsy and cognitive impairments. In low-income and middle-income countries, road traffic accidents account for about two-thirds of these casualties and injuries. To address the importance of public health and sustainable development issue of child road safety in Iran, The Fifth International Road Safety and Pediatric Trauma was held on January 20-22, 2016 in Tehran, Iran. ***Conclusion:*** During three days of discussion between several experts from Europe as well as Iranian scientists, physicians, health educators, and traffic police on different aspects of children road safety, the followings seven points were suggested for for the improvement of children traffic safety: 1) declaration of road safety as a national health problem, 2) adoption of technical safety standards for cars and child seats, 3) codification of law for mandatory use of seat belt and child seats, 4) implementation of enforcement measures for checking seat belt and child seat use, 5) enhancement of accident research and data monitoring system country wide. Furthermore, emphases were given to protection of child pedestrians, bicyclists, 6) obligatory education on children road safety in schools, and 7) emphasizing the role of media on improvement of children road safety.

Key words:

1. Child
2. Safety
3. Education
4. Accidents
5. Brain Injuries

*** *Corresponding Author:*** Ali Gorji

E-mail: *gorjial@uni-muenster.de*

[Downloaded from shefayekhatam.ir on 2026-11-14]

[DOI: 10.18869/acadpub.shefa.4.1.93]

بهبود ایمنی راه کودکان در ایران

محسن انصاری[۱]، علی گرجی[۲،۳،۴*]

[۱]دانشگاه علوم انتظامی، تهران، ایران

[۲]مرکز تحقیقات علوم اعصاب شفا، بیمارستان خاتم الانبیاء، تهران، ایران

[۳]گروه علوم اعصاب مشهد، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران

[۴]مرکز تحقیقات صرع، گروه نورولوژی و جراحی مغز و اعصاب، دانشگاه مونستر، مونستر، آلمان

اطلاعات مقاله:

تاریخ دریافت: ۳ بهمن ۱۳۹۴

تاریخ پذیرش: ۱۵ بهمن ۱۳۹۴

چکیده

مقدمه: تصادفات ترافیکی جاده‌ای منجر به حدود ۱۸۶۳۰۰ مرگ و میر کودکان در سال و همچنین میلیون‌ها آسیب دیدگی از جمله ترومای مغز و ستون فقرات می‌گردد. تصادفات جاده‌ای ممکن است منجر به معلولیت و بیماری‌های مزمن مانند صرع مقاوم به درمان و اختلالات شناختی شود. دو سوم از تلفات و مجروحیت ناشی از سوانح ترافیکی در کشورهای کم درآمد و یا با درآمد متوسط رخ می‌دهد. به‌منظور نشان دادن اهمیت مسئلهٔ سلامت عمومی و توسعهٔ پایدار ایمنی جاده‌ای کودکان در ایران، پنجمین گردهمایی بین‌المللی ایمنی راه و ترومای کودکان از تاریخ ۳۰ دی لغایت ۲ بهمن ماه ۱۳۹۴ در تهران برگزار گردید.

نتیجه‌گیری: در طی سه روز بحث و گفتگوی متخصصان اروپایی و دانشمندان ایرانی، پزشکان، مربیان بهداشت و پلیس راهنمایی و رانندگی در جنبه‌های مختلف کودکان و ایمنی راه، هفت نکته برای بهبود ایمنی کودکان در ایران پیشنهاد گردید که شامل ۱) اعلام نمودن ایمنی جاده به عنوان یک مشکل بهداشتی ملی، ۲) تصویب استانداردهای ایمنی فنی برای اتومبیل و صندلی کودک، ۳) تدوین قانون برای استفاده اجباری از کمربند ایمنی و صندلی کودک، ۴) انجام اقدامات اجرایی برای کنترل بستن کمربند ایمنی و استفاده از صندلی کودک، ۵) افزایش تحقیقات در زمینهٔ تصادفات جاده‌ای و ایجاد سیستم ثبت اطلاعات سوانح ترافیکی کودکان در کشور. همچنین با تأکید بر حفاظت از ایمنی کودکان به‌عنوان عابرین پیاده و دوچرخه سواران، بر ۶) آموزش عمومی در کلیهٔ رده‌های سنی به‌عنوان یک الزام قطعی و ۷) تأکید بر نقش رسانه‌ها در فرهنگ‌سازی عمومی تأکید گردید.

کلید واژه‌ها:

۱. کودک
۲. ایمنی
۳. آموزش
۴. تصادفات
۵. آسیب‌های مغزی

* **نویسنده مسئول:** علی گرجی

آدرس الکترونیکی: *gorjial@uni-muenster.de*

[Downloaded from shefayekhatam.ir on 2026-11-14]

[DOI: 10.18869/acadpub.shefa.4.1.93]

مقدمه

تصادفات و سوانح رانندگی منجر به مرگ سالانه حدود ۱/۳ میلیون انسان و مجروح شدن حدود ۵۰ میلیون نفر می‌گردند. این به معنای مرگ ۳۰۰۰ نفر و معلول شدن هزاران نفر در هر روز می‌باشد. مطالعات مختلف نشان داده است که یکی از گروه‌های اصلی از قربانیان حوادث جاده‌ای که نیاز به برنامه‌ریزی مستقل جهت پیشگیری از این حوادث را دارند، کودکان می‌باشند. حداقل هر ۳ دقیقه یک کودک در جهان در سوانح ترافیکی جان خود را از دست می‌دهد. مرگ و میر کودکان در حوادث ترافیکی در بین ۴ علت اصلی مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال در جهان می‌باشد. در حالی‌که مرگ و میر کودکان و نوجوانان زیر سن ۱۸ سال در حوادث و سوانح جاده‌ای بالغ بر ۱۸۶ هزار نفر در سال در جهان برآورد شده است، تعداد مجروحین در این ردهٔ سنی چندین میلیون در سال می‌باشد. علاوه بر اثرات اجتماعی و اقتصادی ناشی از این حوادث، از دست دادن جمعیتی در این حد، به نوعی از بین رفتن منابع انسانی جامعه در نسل‌های بعدی خواهد بود. میزان کشته‌ها و تلفات حوادث جاده‌ای در کشورهای در حال توسعه دو سوم کل تلفات و مجروحین را شامل می‌شود (۱).

حوادث ترافیکی چهارمین علت مرگ و میر کودکان بین ۵ تا ۹ سال پس از اسهال، عفونت‌های تنفسی و مننژیت محسوب می‌شوند. سوانح جاده‌ای در بین کودکان ۱۰ تا ۱۴ سال عامل سوم مرگ و میر (پس از بیماری AIDS و اسهال) و در بین نوجوانان ۱۵ تا ۱۷ سال عامل اول مرگ و میر در جهان محسوب می‌شود (۲).

درحالی‌که جوامع مختلف به سرعت در حال افزایش تعداد وسائل نقلیه و راه‌ها هستند مسأله توجه به ایمنی کودکان مغفول مانده است. ۳۸ درصد از کودکانی که در حوادث ترافیکی کشته یا مجروح می‌شوند را عابرین پیاده تشکیل می‌دهد. در کشورهای با درآمد سرانه پایین یا متوسط درصد زیادی از کشته‌ها و مجروحین در میان کودکان به علت عدم وجود پیاده‌رو، عدم وجود محل عبور ایمن در جاده، عدم وجود موانع محافظتی لازم در محل رفت و آمد کودکان و عدم وجود علایم راهنمایی و رانندگی کافی برای پیشگیری از سرعت بالای وسایل نقلیه می‌باشد. ۳۶ درصد مرگ و میر این کودکان در داخل خودرو صورت می‌گیرد که مهم‌ترین علت آن عدم بستن کمربند ایمنی و وجود صندلی مخصوص کودکان می‌باشد. بقیهٔ کشته‌ها و مجروحین (۲۶٪) مربوط به سوانح مربوط به دوچرخه یا موتور می‌باشد که اغلب به‌خاطر عدم استفاده از کلاه ایمنی می‌باشد (۱، ۲).

به‌علاوه این سوانح سالانه باعث مجروح و معلول شدن میلیون‌ها کودک در جهان می‌شود. معلولیت‌های حرکتی، قطع عضو و بیماری‌های صعب العلاج، بخصوص بیماری‌های مغز و اعصاب (نظیر صرع مقاوم به درمان، سردرد، اختلال حافظه، عقب ماندگی ذهنی) از این دسته می‌باشند. این وقایع اثرات بسیار عمیق روحی -روانی، اجتماعی و اقتصادی بر جامعه می‌گذارد و باعث اتلاف منابع مالی و انسانی فراوانی می‌گردد. متأسفانه در کشور ما قوانین ایمنی جاده‌ای در کودکان نظیر اجبار در استفاده از صندلی‌های کودک یا کلاه ایمنی در حین دوچرخه سواری وجود ندارد. قانون گذاران با تصویب قوانین مربوط به ایمنی کودکان می‌توانند از هدر رفتن منابع انسانی و مالی و تأثیرات اجتماعی و روانی در کشورمان پیشگیری نمایند (۱، ۲).

برای ارتقاء ایمنی کودکان در سوانح ترافیکی سازمان بهداشت جهانی ۱۰ پیشنهاد را مطرح نموده است: ۱) کنترل سرعت: ایجاد مناطقی با محدودیت سرعت حداکثر ۳۰ کیلومتر در ساعت برای مناطقی که کودکان در تعداد بالا از آنجا رفت و آمد می‌کنند نظیر اطراف مدارس و تعبیه دوربین‌های کنترل در اطراف آن و علایم راهنمایی و رانندگی هشدار دهنده ۲) کنترل بر روی رانندگانی که تحت تأثیر دارو یا الکل رانندگی می‌کنند ۳) استفاده اجباری از کلاه ایمنی برای کودکان و نوجوانانی که از دوچرخه یا موتورسیکلت استفاده می‌کنند ۴) استفاده از صندلی کودک متناسب با سن و بستن کمربند ایمنی: استفادهٔ صحیح از صندلی کودک و کمربند ایمنی می‌تواند سبب کاهش ۶۰ درصدی مجروحیت شدید به دنبال حوادث ترافیکی در کودکان ۴ تا ۷ ساله گردد ۵) ارتقاء توانایی دید کودکان در خیابان‌ها و قابلیت دیده شدن آن‌ها؛ روش‌هایی نظیر استفاده از لباس‌های روشن و شبرنگ، چراغ دوچرخه، عدم وجود موانع که سبب کاهش دید رانندگان در خیابان می‌شود و ... از این روش‌ها می‌باشند ۶) ارتقاء وضعیت جاده‌ها و خیابان‌ها با در نظر گرفتن وضعیت خاص کودکان و ایجاد مناطق امن برای آنان ۷) ارتقاء ایمنی خودروها با طراحی‌های خاص برای کودکان: نظیر تعبیه وسایل الکترونیکی، آینه‌ها و دوربین برای دیده شدن کودکان توسط راننده‌های خودروها ۸) در کشورهایی که رانندگان از ۱۵ سالگی اجازه رانندگی دارند، نیاز به آموزش‌های خاص به آن‌ها و کنترل شدیدتر وجود دارد ۹) ایجاد سیستم‌های مراقبتی مناسب برای حمل صحیح و درمان سریع کودکان مجروح در حوادث ترافیکی ۱۰) نظارت برتر در کودکان در جاده‌ها توسط والدین، پلیس، مسئولین مدارس و... (۳، ۴).

گزارش

در کشور ما نیز سالانه چندهزار کودک در تصادفات رانندگی جان خود را از دست می‌دهند و ده‌ها هزار نفر نیز مجروح می‌گردند. با هدف ارتقاء سطح ایمنی و سلامت کودکان کشورمان، پنجمین کنگره بین‌المللی ایمنی راه و ترومای کودکان از تاریخ ۳۰ دی ماه لغایت ۲ بهمن ماه ۱۳۹۴ با حضور ۹ تن از متخصصین این رشته از کشورهای آلمان، اتریش و فرانسه و ۳۵ تن از متخصصین ایرانی در رشته های مختلف مربوطه برگزار گردید. تلاش در جهت تصویب قوانین ایمنی کودکان در کشور، آگاهی رسانی عمومی در مورد اهمیت استفاده از صندلی کودک و کمربند ایمنی در خودرو و همچنین کلاه ایمنی در حین دوچرخه سواری، نقش علایم راهنمایی و زیرساخت‌های جاده‌ای در پیشگیری از حوادث ترافیکی در کودکان، اهمیت کنترل سرعت در پیشگیری از صدمات کودکان به‌عنوان عابر پیاده و ارتقاء کیفیت ایمنی خودروها با توجه به شرایط کودکان از جمله موضوعاتی است که در این هم اندیشی به آن پرداخته شد. این هم اندیشی توسط مرکز علوم اعصاب شفا -بیمارستان خاتم‌الانبیاء (ص) و بنیاد شهید و امور

[Downloaded from shefayekhatam.ir on 2026-11-14]

[DOI: 10.18869/acadpub.shefa.4.1.93]

ایثارگران با همکاری پلیس راهور، هلال احمر و وزارت بهداشت و درمان برگزار شد. سخنرانی‌ها در زمینه‌های مختلفی از جملهٔ ایمنی راه، ترومای کودکان، فرهنگ ترافیک، قوانین مربوط به ایمنی کودکان و ...ارایه گردیدند. علاوه بر این پوسترهای بسیاری نیز با موضوعات مرتبط در این خصوص به نمایش گذاشته شد.

نتیجه‌گیری

بعد از ۳ روز بحث و تبادل نظر در این گردهمایی، در پایان موارد زیر به‌عنوان نتیجه‌گیری و جمع‌بندی مطالب ارائه شده اتخاذ شدند که شامل:

- ۱) اعلام نمودن ایمنی جاده به‌عنوان یک مشکل بهداشتی ملی
- ۲) تصویب استانداردهای ایمنی فنی برای اتومبیل و صندلی‌های کودک
- ۳) تدوین قانون برای استفاده اجباری از کمربند ایمنی و صندلی‌های کودک
- ۴) انجام اقدامات اجرایی برای کنترل بستن کمربند ایمنی و استفاده از صندلی کودک
- ۵) افزایش تحقیقات در زمینهٔ تصادفات جاده‌ای و ایجاد سیستم ثبت اطلاعات سوانح ترافیکی کودکان در کشور
- ۶) آموزش عمومی در کلیهٔ رده‌های سنی به‌عنوان یک الزام قطعی
- ۷) تأکید بر نقش رسانه‌ها در فرهنگ‌سازی عمومی در زمینهٔ ایمنی کودک

همچنین در خصوص ایمنی کودکان به‌عنوان عابرین پیاده و دوچرخه سواران تأکید شد.

منابع

1. Peden M, Scurfield R, Sleet D, Mohan D, Hyder AA, Jarawan E, et al. The World Report On Road Traffic Injury Prevention. Geneva, World Health Organization; 2004.

2. World Health Organization. Dept. of Injuries and Violence Prevention. The Injury Chartbook: A graphical overview of the global burden of injuries. Geneva, World Health Organization. 2002.

3. Peden MM. Adult Pedestrian Traffic Trauma in Cape Town with Special Reference to the Role of Alcohol [Unpublished Thesis]. Cape Town, University of Cape Town, Department of Surgery; 1997.

4. Andrew W. Howard. Automobile Restraints for Children: Clinicians. CMAJ. 2002; 167(7): 769-73.

[Downloaded from shefayekhatam.ir on 2026-11-14]

[DOI: 10.18869/acadpub.shefa.4.1.93]